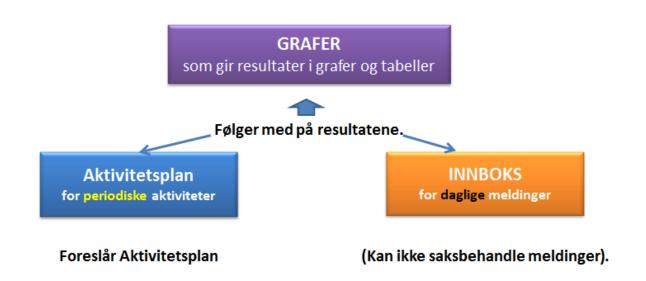

1 Veiledning for AMU og Verneombud

Innhold

1	Veiledning for AMU og Verneombud	1
1	.1 Hva ser verneombudet?	2
1	.1 Er du hovedverneombud, kommer du inn på toppen av organisasjonen	4
1	.2 Verneombudets oppgaver er definert i egen forskrift. Se i INFO	
	1.2.1 Verneombud kan klikke på steder i navigatoren, og se resultatene hos disse	
1	.3 VO og AMU trenger oversikt	
	1.3.1 Klikk på en farge i en grafstolpe,	
	1.3.2 Hver linje i tabellen (= en skademelding), vises slik som en pdf-rapport:	
	1.3.3 AMU: Hvilke HMS-områder er det som er registrert?	
1	.4 VO og AMU skal se HMS-aktivitetsplanen (årshjulet) - og beslutte hvilke aktiviteter som skal gjennomføres	
	.5 Hvis virksomheten får «systemrevisjon»:	
	.6 Minner om ledernes oppgaver i internkontrollarbeidet	
	/EDLEGG: Noen begreper	

Kjøreregler for kommunikasjon:

 Enhver tolkning er feil inntil jeg har sjekket ut.
 Bytt ut bebreidelser med ønsker, (og jeg får et nytt liv!) 3. Jeg tar alt i beste mening!

I alle typer jobboppgaver må jeg velge:
4. Vil jeg være en del av problemet eller en del av løsningen?

1.1 Hva ser verneombudet?

Verneombudene og lederne har tilgang til de samme grafer og tabeller i Qm+. Forskjellen er bare at leder kan saksbehandle et avvik, - det kan ikke verneombudet.

Her skriver du Brukernavn og Passord.

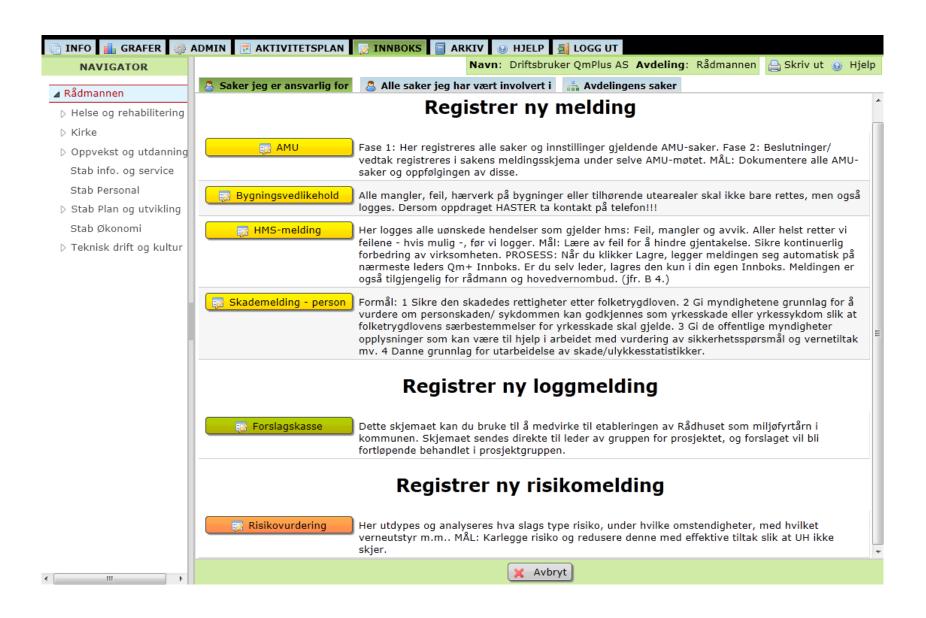
Det er viktig at du skriver med store og små bokstaver akkurat slik det er i opprinnelig tekst.

Klikk på Logg på

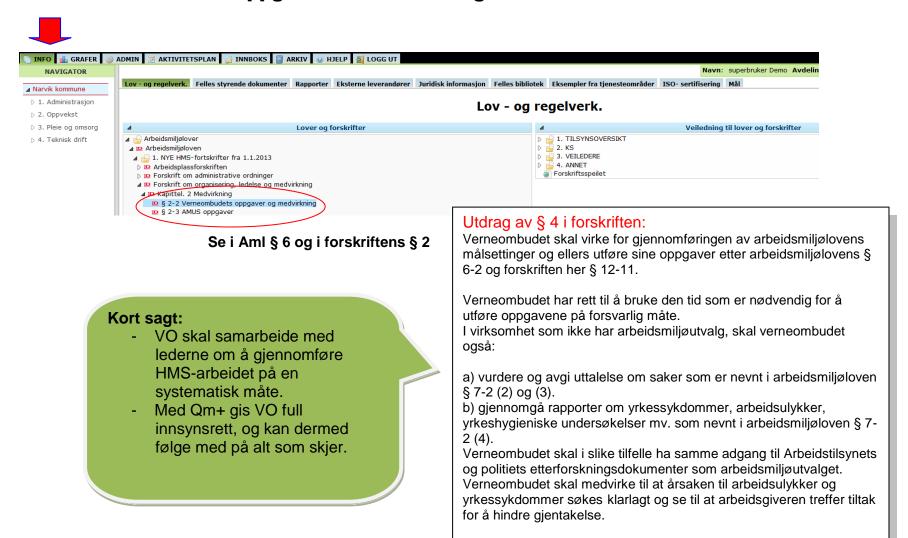
1.1 Er du hovedverneombud, kommer du inn på toppen av organisasjonen.

- Da vil flere knapper komme til syne i neste skjermbilde, se neste side:

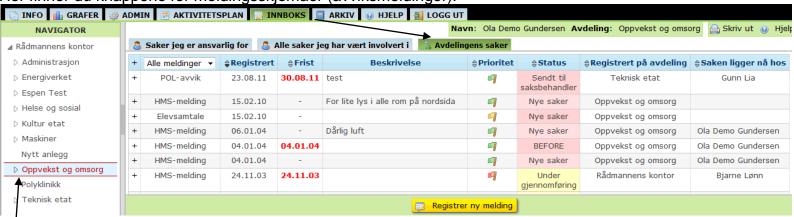

1.2 Verneombudets oppgaver er definert i egen forskrift. Se i INFO

1.2.1 Verneombud kan klikke på steder i navigatoren, og se resultatene hos disse.

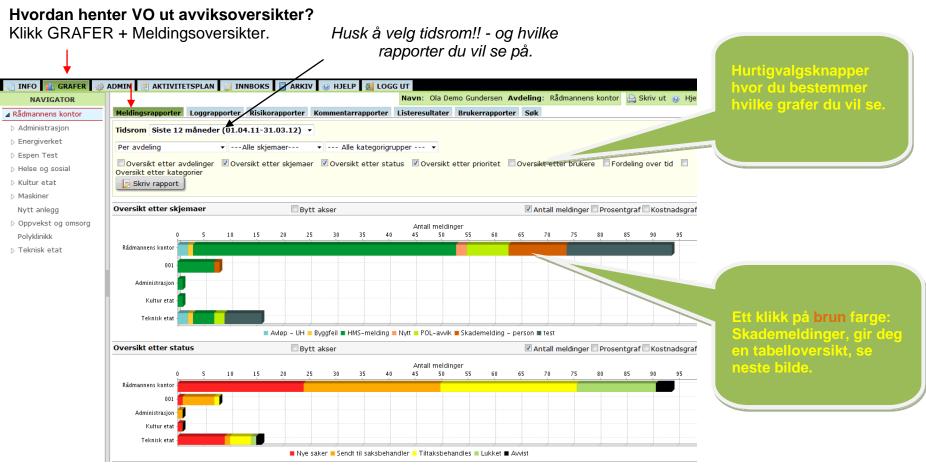
Her finner du knappene for meldingsskjemaer (avviksmeldinger):

Meldingsskjemaer kan være ulike fra virksomhet til virksomhet, eller ulike for hver avdeling (klikk på ønsket avdeling i navigatoren). For eksempel har teknisk etat ha et annet meldingsskjema enn omsorgsetaten.

Skal du se på avdelingens saker (ikke dine saker!), så husk å klikk på Avdelingens saker i verktøylinje 2.

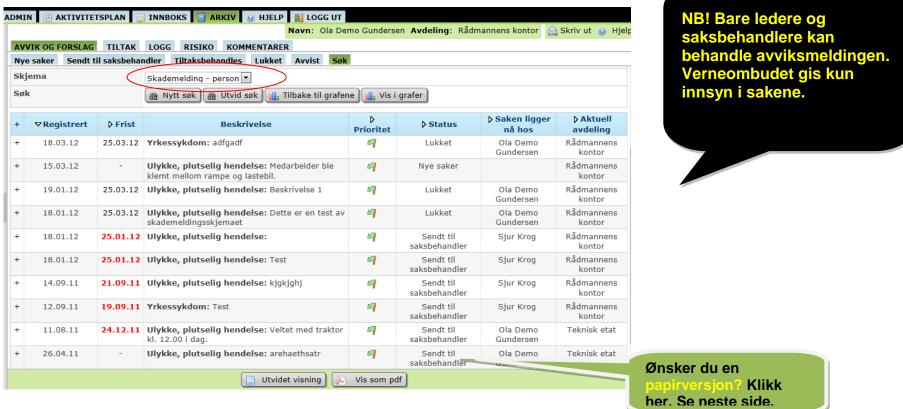
1.3 VO og AMU trenger oversikt.

Øverste graf viser totalsummen av alle virksomheters meldinger. Du kan velge ulike typer grafrapporter. Fargesymbolene betyr forskjellig fra rapport til rapport. Se tegnforklaringene.

1.3.1 Klikk på en farge i en grafstolpe,

- og du får fram tabellen over alle meldinger som gjelder denne fargen.

Her har VO full oversikt over hvor sakene ligger og status for sakene.

"Vis som pdf" gir også oversikt over hvilke e-poster som er blitt sendt om sakene.

1.3.2 Hver linje i tabellen (= en skademelding), vises slik som en pdf-rapport:

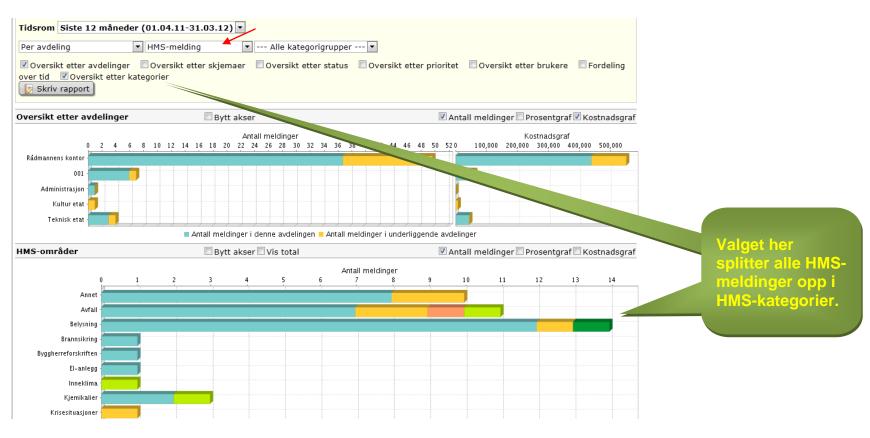
Meldingsnummer	2006	2006		Status	Nye saker				
Registrert av	Ola I	Ola Demo Gundersen		Registrert på avdeling	Rådmannens kontor				
Registrert	15.0	3.12	16:44	Frist	-				
Prioritet	Lav								
Skjema		Skademelding - person							
Kort beskrivelse									
Medarbeider ble kl	Medarbeider ble klemt mellom rampe og lastebil.								
Ditt strakstiltak									
Varslet ambulanse	Varslet ambulanse og politi.								
5. Utfyllende besk	5. Utfyllende beskrivelse-utløsende årsak/omstendighet, vitner m.m.								
Arbeidsgiverens f	forsikringssels	kap. Na	avn og adresse.						
Personskade Uly			kke, plutselig hendelse						
A Type ulykke		A04 Klemt/fanget							
B Bakgrunn - årsa	B03 Utilstrekkelig sikring								
C Skadens art	C05 Knokkelbrudd								
D Skadet kroppsd	D23 Hofte høyre								
Sakens historie									
Dato - Tid	Utført av	(	Operasjon	Sendt til	Informasjon				
24.03.12 16:46	Ola Demo Gundersen		Til informasjon	Henrik Abeler	Medarbeider ble klemt mellom rampe og lastebil.				
24.03.12 16:46	Ola Demo Gundersen	ı	Ny melding						

Også **Sakens**historie - hvem som
har vært inne i
saken med e-poster,
status m.m. er med.
(Sporbarhetskravet)

En forenklet rapport som gir hver sak bare to linjer. Kan også hentes ut som pdf-rapport.

1.3.3 AMU: Hvilke HMS-områder er det som er registrert?

Klikk GRAFER + Meldingsrapporter + Velg tidsrom + HMS-melding (nedfallsmeny) + Oversikt over kategorier.

Klikk på en av fargene for å få fram tabelloversikten. (Se side 7 og 8.)

1.4 VO og AMU skal se HMS-aktivitetsplanen (årshjulet)

- og beslutte hvilke aktiviteter som skal gjennomføres.

Klikk Planlegging for å legge opp nye aktiviteter: Spørreundersøkelse, vernerunde, internrevisjon, risikoanalyse, brannøvelser m.m.

Legg merke til at dette bildet viser deg antall svar, det vil si oppslutningen om HMS-aktivitetene.

Det er et krav i HMS-forskriften at arbeidstakerne skal medvirke, se § 4 siste led og § 5.3. Er lederne ikke tilfredse med oppslutningen, kan de i dette bildet purre, – sende e-postvarsel. Klikk på håndikonet "E-postvarsel".

Rapporten viser om virksomheten har et levende eller dødt HMS-system.

1.5 Hvis virksomheten får «systemrevisjon»:

§ 4. Plikt til internkontroll

Den som er ansvarlig for virksomheten skal sørge for at det innføres og utøves internkontroll i virksomheten og at dette gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres representanter.

Arbeidstakerne skal medvirke ved innføring og utøvelse av internkontroll.

§ 5. Innholdet i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet. Krav til dokumentasjon

Internkontrollen skal tilpasses virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse i det omfang som er nødvendig for å etterleve krav i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Internkontroll innebærer at virksomheten skal:	Dokumentasjon	
sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelig, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten	- /	
sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, herunder informasjon om endringer	-	
3. sørge for at arbeidstakerne medvirker slik at samlet kunnskap og erfaring utnyttes	-	
4. fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet	må dokumenteres skriftlig	
5. ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet er fordelt	må dokumenteres skriftlig	
6. kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene	må dokumenteres skriftlig	
7. iverkse be rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold byelse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen	må dokumenteres skriftlig	
8. foreta s matisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som foruts	må dokumenteres skriftlig	

Internk skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksor risikoforhold skal Dokumentasjon som følger av krav i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhet instrukser, til skal inngå.

aktiviteter, for eksempel

Legg merke til kravformuleringene:

du skal kartlegge farer
 du skal <u>iverksette</u>
 rutiner (ikke skrive dem!)

«dokumenteres skriftlig» betyr:

Vis resultatene! Bruk GRAFER, se neste side. Hvordan dokumenteres at § 5.1 til 5.8 i HMS-forskriften følges?

Se i INFO – Lover og regler

Bruker AKTIVITETSPLANEN s sjekklister

Se i INNBOKS og i AKTIVITETSPLANEN

Se i NAVIGATOREN + INFO/dokumenter

Risikoanalyser:

Bruk SJA-melding i INNBOKS, og risikovurderingslisten i AKTIVITETSPLAN

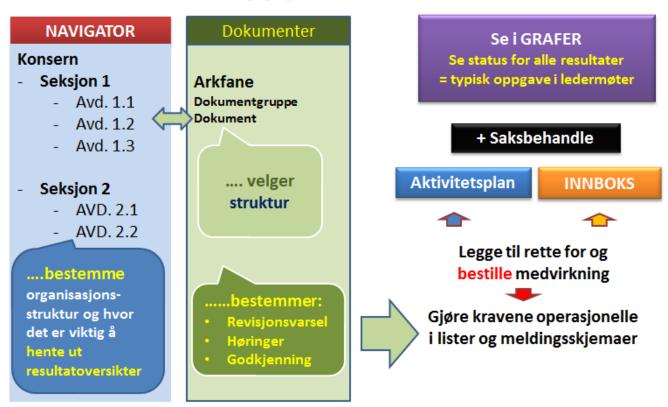
Vernerunden: Bruk meldingsskjema i INNBOKS og sjekklister i AKTIVITETSPLAN

Bruk spørreskjema/sjekklister i Aktivitetsplan eller:

- Lag eget revisjonsmeldingsskjema

1.6 Minner om ledernes oppgaver i internkontrollarbeidet

Ledernes hovedoppgave.....

VEDLEGG: Noen begreper

som er typiske for kvalitetsstyring / internkontroll

Ansvar = responsibility, evnen til å gi svar på behov du står *midt imot* (= an)

Avvik = mangler, feil i forhold til skriftlige avtaler/rutiner. Se uønskede hendelser.

Avviksmelding = skjema hvor avvik og forslag registreres (AFM)

Avviksoversikt = grafer og tabeller som viser alle eller et bestemt utdrag av AFM
Brukerundersøkelse = spørreskjema som besvares av bruker, kunde, pårørende, m.fl.
Instruks = anbefalt framgangsmåte (oftest når en person skal gjøre noe)

Internkontroll = egenkontroll, synonymt begrep for kvalitetsstyring Kvalitetsplan = inneholder alle aktiviteter som skal forebygge feil

Kvalitet = egenskaper

Kvalitetsstyring = et håndverk som krever aktiv bruk av bestemte metoder

Kontroll = sammenligning, synonymt med tilsyn

Medvirke = medarbeiderne skal aktivt delta i K og HMS-arbeidet, §§ 4 og 5.3 Motivere* = sette i bevegelse, - må ikke forveksles med å skape lystfølelser

Loggmelding = melding som dokumenterer utførelse/kontroll.

Prosedyre = skriftlig rutine, beskrivelse av en prosess der *mange* deltar.

(av latin procedere = framgangsmåte).

Revisjon = skriftlig rutine, beskrivelse av en prosess der *mange* deltar.

Skal vise rekkefølgen i utførelsen og krav til utførelse i hver fase, og hvem som involveres i hver fase med hvilket ansvar.

= kontroll / sammenligne "liv og lære", bruk sjekklister og spørsmål.

Revisjonsrapport = inneholder referat, gjennomgåtte temaer, hvem som utførte, konklusjoner

Risiko = sannsynlighet x konsekvens. Tallkoder fra 1 til 5.

Rutine = avtalt framgangsmåte (muntlig)

Sjekkliste = punktvis opplisting av forhold som skal kontrolleres

System = når angitte deler virker sammen

Systemfeil = feil som gjentar seg, som skjer fordi systemet tillater det, Tiltaksplan = tiltak for å rette feil, fjerne systemfeil for å hindre gjentakelse

Tilsyn = kontroll / sammenligning

Verifisere = kontrollere om det er sant, av latin Veru = sann, facere = gjøre Uønskede hendelser = omfatter mer enn avvik, forkortes til UH (eller RUH = Registrert UH)

Noen lover- og forskriftskrav stiller krav om et systematisk forebyggende arbeid.

Arbeidsmiljølovens

§ 2 Arbeidsgivers og arbeidstakers plikter

2-4 og 2-5 Varslingsplikt og vern mot gjengjeldelse

§ 3-1. Krav til systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid, herunder § 3.1.f Forebygging og oppfølging av sykefravær, se også kravene i HMS-forskriftens § 5.1 til 5.8.

§ 3-4 Vurdere tiltak som fremmer fysisk aktivitet hos medarbeiderne.

§ 3-5 gir lederne obligatorisk plikt til å gjennomgå HMS-opplæring

§ 4.1 til 4.6 Stiller krav til arbeidsmiljøet, fysiske og psykiske krav, samt tilrettelegging

HMS-forskriftens

§ 4 Arbeidstakerne skal medvirke ved utøvelse av internkontroll

§ 5.1 til 5.8 inneholder systemkravene om:

- Risikovurdering
- Medvirkning (§ 5.3 arbeidstakernes erfaringer og kunnskaper skal utnyttes)
- Systematisk overvåking av arbeidsmiljøet (vernerunder)
- Avviksregistrering og oppfølging og Revisjoner

Folketrygdloven

§ 8 - 8 medarbeidernes medvirkningsplikt, melde funksjonsevne.

§ 25 - 2 Plikt til å føre fraværsstatistikk, lage oppfølgingsplaner for langtidsfravær.

Tilsvarende internkontrollkrav stilles i en rekke andre forskrifter så som

Byggherreforskrift, IK- mat, Hygieneforskriften, Miljørettet helsevern, Lov om ansvarsrett/ Godkjenningsforskriften (Byggebransjen), Personopplysningsloven og - forskriften, Drikkevannsforskriften, IK i sosial og helsetjenesten m.fl.